PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2020/1347

od 25. rujna 2020.

o odobravanju na temelju Uredbe (EU) 2020/672 privremene potpore Kraljevini Španjolskoj radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/672 od 19. svibnja 2020. o uspostavi Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19 ([1]), a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Španjolska je 3. kolovoza 2020. podnijela zahtjev za financijsku pomoć Unije kako bi dopunila svoje nacionalne napore u odgovoru na učinak izbijanja bolesti COVID-19 i socioekonomske posljedice te bolesti za radnike i samozaposlene osobe.

(2) Očekuje se da će izbijanje bolesti COVID-19 i izvanredne mjere koje je Španjolska uvela za ograničavanje izbijanja te bolesti i njezinih socioekonomskih i zdravstvenih posljedica dramatično utjecati na javne financije. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2020. procijenjeno je da će Španjolska do kraja 2020. zabilježiti deficit opće države od 10,1 % i dug opće države od 115,6 % bruto domaćeg proizvoda (BDP). U Komisijinoj ljetnoj privremenoj prognozi 2020. predviđeno je smanjenje BDP-a Španjolske za 10,9 % u 2020.

(3) Izbijanje bolesti COVID-19 dovelo je do imobilizacije znatnog dijela radne snage u Španjolskoj. To je dovelo do iznenadnog i znatnog povećanja javnih rashoda u Španjolskoj u vezi s programom skraćenog radnog vremena, sličnim programima koji su posebno usmjereni na samozaposlene osobe i radnike u sektoru turizma te u vezi s potporama mjerama javnog zdravlja, kako je navedeno u uvodnim izjavama od 4. do 9.

(4) Konkretnije, „Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom 8/2020”, „Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom 11/2020” i „Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom 24/2020”, koje su navedene u zahtjevu Španjolske od 3. kolovoza 2020., uvedena je naknada plaće u iznosu do 70 % osnovne plaće zaposlenika za zaposlenike koji su na privremenom dopustu u okviru programa skraćenog radnog vremena „ERTE” (*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*). Iznos naknade ograničen je na najviše 1 098,09 EUR mjesečno, a može se povećati na 1 254,96 EUR mjesečno ili 1 411,83 EUR mjesečno, ovisno o broju uzdržavane djece korisnika.

(5) Tijela su uvela i potpuno ili djelomično izuzeće od plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje, ovisno o veličini poslodavca i mjesecu u godini, za zaposlenike koji sudjeluju u programu „ERTE”. To izuzeće za vladu predstavlja neostvareni prihod koji se za potrebe provedbe Uredbe (EU) 2020/672 može smatrati jednakovrijednim javnim rashodima.

(6) Za samozaposlene osobe tijela su uvela naknadu za „prestanak obavljanja djelatnosti” (odnosno potpunu ili djelomičnu obustavu obavljanja djelatnosti samozaposlenih osoba) i pripadajuća izuzeća od plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje. Mjerom se pružaju mjesečne isplate za razdoblja u kojima poduzeća moraju biti zatvorena ili, u slučaju da su otvorena, u kojima je promet pao za više od 75 %.

(7) Posebne mjere potpore, u obliku naknadâ i izuzeća od plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje za zaposlenike koji sudjeluju u programu „ERTE”, uvedene su i za „stalne sezonske radnike” koji se nisu mogli vratiti na posao na predviđene datume zbog izbijanja bolesti COVID-19, na temelju „Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 15/2020” i primjenjujući „Kraljevsku uredbu sa zakonskom snagom 8/2020”, koja je navedena u zahtjevu Španjolske od 3. kolovoza 2020.

([1]) SL L 159, 20.5.2020., str. 1.

(8) „Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom 8/2019”, „Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom 12/2019”, „Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom 7/2020” i „Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom 25/2020”, koje su navedene u zahtjevu Španjolske od 3. kolovoza 2020., uvedeno je izuzeće za poslodavace od plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje (za 50 %) radi potpore „očuvanju radnih mjesta u sektoru turizma” tijekom izvanrednog stanja i nakon njega, uz zadržavanje minimalne razine socijalne zaštite za više kategorija radnika. S obzirom na prosječne ukupne mjesečne rashode i broj osoba za koje su trgovačka društva primila subvencije prosječni mjesečni izdaci po osobi iznose približno 192 EUR.

(9) Naposljetku, Španjolska je na temelju „Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 6/2020” i „Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom 13/2020”, koje su navedene u zahtjevu Španjolske od 3. kolovoza 2020., proširila naknade zbog bolesti za radnike odsutne s posla zbog bolesti COVID-19 (u preventivnoj izolaciji ili u slučaju zaraze). Mjera je slična programu za nezgode na radu (odnosno naknade su veće i isplaćuje ih zavod za socijalno osiguranje od prvog dana odsutnosti), pri čemu je iznos naknada ograničen na najviše 75 % osnovne plaće.

(10) Španjolska ispunjava uvjete za podnošenje zahtjeva za financijsku pomoć utvrđene u članku 3. Uredbe (EU) 2020/672. Španjolska je Komisiji dostavila odgovarajuće dokaze o povećanju stvarnih i planiranih javnih rashoda za 23 803 573 600 EUR od 1. veljače 2020. zbog nacionalnih mjera poduzetih za rješavanje socioekonomskih posljedica izbijanja bolesti COVID-19. Povećani iznos koji se izravno odnosi na program skraćenog radnog vremena „ERTE” i slične mjere posebno usmjerene na samozaposlene osobe i radnike u sektoru turizma iznenadno je i znatno povećanje zbog gotovo trenutačnog i dosad nezabilježenog povećanja broja korisnika obuhvaćenih tim programima te opsega povezanih naknada u Španjolskoj. Španjolska namjerava financirati 1 660 000 000 EUR povećanog iznosa rashoda s pomoću sredstava Unije.

(11) Komisija se u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2020/672 savjetovala sa Španjolskom i provjerila je odnosi li se iznenadno i znatno povećanje stvarnih i planiranih javnih rashoda izravno na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere te primjenu odgovarajućih zdravstvenih mjera povezanih s izbijanjem bolesti COVID-19, koje su navedene u zahtjevu od 3. kolovoza 2020.

(12) Stoga bi trebalo pružiti financijsku pomoć kako bi se Španjolskoj pomoglo u rješavanju socioekonomskih posljedica ozbiljnih gospodarskih poremećaja uzrokovanih izbijanjem bolesti COVID-19. Komisija bi trebala donijeti odluke o dospijećima, iznosu obrokâ i tranši te o njihovoj isplati u bliskoj suradnji s nacionalnim tijelima.

(13) Ovom Odlukom ne bi se trebao dovoditi u pitanje ishod postupaka u vezi s narušavanjem funkcioniranja unutarnjeg tržišta, osobito na temelju članaka 107. i 108. Ugovora. Ona nema prednost pred zahtjevom iz članka 108. Ugovora da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima potencijalne državne potpore.

(14) Španjolska bi trebala redovito obavješćivati Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda kako bi Komisija mogla procijeniti u kojoj je mjeri Španjolska te rashode izvršila.

(15) Odluka o dodjeli financijske pomoći donesena je uzevši u obzir postojeće i očekivane potrebe Španjolske, kao i zahtjeve za financijsku pomoć na temelju Uredbe (EU) 2020/672 koje su već podnijele ili ih planiraju podnijeti druge države članice, primjenjujući pritom načela jednakog postupanja, solidarnosti, proporcionalnosti i transparentnosti. Posebno, iznos zajma utvrđen je kako bi se osigurala usklađenost s bonitetnim pravilima koja se primjenjuju na portfelj zajmova kako je navedeno u Uredbi (EU) 2020/672,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Španjolska ispunjava uvjete utvrđene u članku 3. Uredbe (EU) 2020/672.

Članak 2.

1. Unija Španjolskoj stavlja na raspolaganje zajam u maksimalnom iznosu od 21 324 820 449 EUR. Maksimalno prosječno dospijeće zajma iznosi 15 godina.

2. Razdoblje raspoloživosti financijske pomoći odobrene ovom Odlukom je 18 mjeseci i počinje teći od prvog dana nakon što ova Odluka počne proizvoditi učinke.

3. Financijsku pomoć Unije Komisija Španjolskoj stavlja na raspolaganje u najviše deset obroka. Obrok se može isplatiti u jednoj ili nekoliko tranši. Rokovi dospijeća tranši iz prvog obroka mogu biti dulji od maksimalnog prosječnog dospijeća iz stavka 1. U takvim slučajevima, rokovi dospijeća sljedećih tranši utvrđuju se tako da se, nakon isplate svih obroka, poštuje maksimalno prosječno dospijeće iz stavka 1.

4. Prvi obrok isplaćuje se podložno stupanju na snagu sporazuma o zajmu iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/672.

5. Španjolska plaća troškove financiranja Unije iz članka 4. Uredbe (EU) 2020/672 za svaki obrok uvećane za sve naknade, troškove i izdatke Unije koji nastanu zbog bilo kojeg financiranja povezanog sa zajmom odobrenim na temelju stavka 1. ovog članka.

6. Komisija odlučuje o iznosu i isplati obroka, kao i o iznosu tranši.

Članak 3.

Španjolska može financirati sljedeće mjere:

(a) program skraćenog radnog vremena „ERTE" (*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*) za zaposlenike, kako je predviđeno u „Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 8/2020 od 17. ožujka" (poglavlje II., članci od 22. do 28.), „Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 18/2020 od 12. svibnja" i „Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 24/2020 od 26. lipnja" (članci od 1. do 7.);

(b) izvanredne mjere doprinosa za socijalno osiguranje za zaposlenike koji sudjeluju u programu „ERTE", kako je predviđeno u „Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 8/2020 od 17. ožujka" (poglavlje II., članci od 22. do 28.), „Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 18/2020 od 12. svibnja" (članci od 1. do 4.), „Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 24/2020 od 26. lipnja" (poglavlje I., članak 4. i dodatna odredba 1.);

(c) naknadu zbog „prestanka obavljanja djelatnosti" i pripadajuća izuzeća od plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje, kako je predviđeno u „Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 8/2020 od 17. ožujka" (članak 17.), kako je izmijenjena „Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom 11/2020 od 31. ožujka" (završna odredba 1.8.) i „Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom 24/2020 od 26. lipnja" (članci 8., 9. i 10.);

(d) program potpore za „stalne sezonske radnike", kako je predviđeno „Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom 15/2020 od 21. travnja" (završna odredba 8.) i primjenjujući „Kraljevsku uredbu sa zakonskom snagom 8/2020 od 17. ožujka" (članak 24.) na te radnike;

(e) djelomično izuzeće poslodavaca od plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje radi potpore „očuvanju radnih mjesta u sektoru turizma", kako je predviđeno u „Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 8/2019 od 8. ožujka", „Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 12/2019 od 11. listopada", „Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 7/2020 od 12. ožujka" (članak 13.) i „Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 25/2020" (završna odredba 4.);

(f) naknade zbog bolesti za radnike odsutne s posla zbog bolesti COVID-19, kako je predviđeno u „Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 6/2020 od 10. ožujka" (članak 5.), „Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 13/2020 od 7. travnja" (završna odredba 1.) i „Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 27/2020 od 4. kolovoza" (završna odredba 10.).

Članak 4.

Španjolska do 30. ožujka 2021. i svakih šest mjeseci nakon toga obavješćuje Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda, sve do potpunog izvršenja tih planiranih javnih rashoda.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena Kraljevini Španjolskoj.

Ova Odluka proizvodi učinke od dana priopćenja adresatu.

Članak 6.

Ova Odluka objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. rujna 2020.

Za Vijeće
Predsjednik
M. ROTH